

kari aronpuro

pyydettyä

eli Miten ihmeessä kokoelmani ovat syntyneet

ntamo

pyydettyä

KARI ARONPURO

pelkkää barnumia, cargo, 2014
Kihisevä tyhjä, Merkityksainesta, 2010
Retro 1964–2008, 2010
Lehmän henkäys, runoja, 2008
Gathandu, runoja, 2005
Mikä tahansa, runoja, 2003
Augustan tanssikenkä, sana-assemblaaseja, 2003
Pomo:n lumo, runoja, 2000
Paon viivoja, runoja, 1998
Saa tulla, runoja, 1996
Pietas, runoja, 1994
Tasanko 967, runoja, 1991
Rihmasto, runoja, 1989
Selvää jälkeä, runoja 1964–1987, 1988
Kirjaimet tulevat, runoja, 1986
Merkillistä menoa, runoja, 1983
Vähätysiiikka, runoja, 1981
Galleria, proosarunoja, 1979
Kalpea aavistus verenkierrosta, runoja, 1977
Moskovan ikävä, runoja, 1973
Kiinan ja Rääkkylän runot, 1972
Iokomonyliopisto, runoja, 1970
Minä viihtyy, runoja, 1967
Terveydexsi, runoja, 1966
Aperitiiff – avoin kaupunki, kollaasiromaani, 1965
Peltiset enkelit, runoja, 1964

© 2014 Kari Aronpuro, Leena Kirstinä

ISBN 978-952-215-517-7

YKL 86.2

Asiasana: Palanderin talo, rakennukset historia Tampere, ateljeet kuvataiteilijat Tampere

Taitto: Kari Aronpuro ja Make Copies

Kannen kuva: Marra Lampi: Syanobakteerin muotokuva, 30x30, sekatekniikka

Takakannen kuva: Banks L. Steppburn

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2014

ntamo

www.ntamo.net

kari aronpuro

pyydettyä

eli miten ihmeessä kokoelmani ovat syntyneet

ntamo

pyydettyä Pyydetystä

leena kirstinä

”prologi

en prologue, preface, foreword, preamble, preamble; ra prologue, préface, avant-propos, préambule; sa Prolog, Vorwort, Vorrede, Vorspruch, Präambel; ru prolog, förord, företal; it prologo; es prólogo; vi proloog; ve prolog, kr prologos esipuhe (sic!); la prooemium, praefatio

Esipuhe, alkusanat, johdanto; esinäytös; lyhyt johdatus teokseen; paratekstuaalisuuden muoto. Käsite juontaa kreikkalaisesta draamasta, jossa *prologos* tarkoitti tapahtumiin johdattavaa esikohtausta. Runoasuinen esipuhe oli yleinen myös 1500–1700-luvun draamassa. Shakespeare käyttää prologia varsin harvoin; se esiintyy esim. historiallisessa näytelmässä *Henry V* (1598–99, *Henrik V*) sekä tragediassa *Romeo and Juliet* (1594–95, *Romeo ja Julia*), joka alkaa tulevia tapahtumia ennakoivalla kuoron prologilla (suom. Yrjö Jylhä):

Kaks perhettä, yhtä arvokasta ihan,
Veronan kaupungissa kumpikin,
nous uuteen kiistaan vuoksi vanhan vihan,
veriinsä naapuri löi naapurin.
Kaks rakastavaista, kovan onnen lasta,
sylistä syntyi vihan vimmaamain;
poloisten nuorten kurja kuolo vasta
vei hautaan sukuriidat vanhempain.
Tuo lempi, tuskaan tuomittu ja turmaan,
ja isäin raivo, kauan kestänyt,
mi saattoi lauhtua vain lasten surmaan,
on parin tunnin näytäntömme nyt.
Jos kärsivällisyytt’ on kuulla teillä,
niin into korjata on puutteet meillä.” (Hosiaislouma 2003, 741.)¹

apropos

”Meitä kuulemma odottaa kirjallinen yllätys, kveekari-kirjastonhoitaja sanoi, suopeana ja vakavast.”

Tämän kirjan nimi on hyvä, niin kuin monien Kari Aronpuron muittenkin teosten:

1 Lähde: Hosiaislouma, Yrjö 2003: *Kirjallisuuden sanakirja*. Helsinki: WSOY..

on pyydettyjä ja pyytämättömiä kirjoituksia. Genealogia-artikkeli voi pyytää maalikkolukijalta malttia, mutta palkintona on uusi ymmärrys tieto-opista. Muista esseistä välittyy luontevasti runoilijan ominaislaatu kirjojen ympäröimänä elämisestä. Kirjastonhoitaja A:sta Ö:hön. Se on sympaattista, konstailematonta, kirjaimellista ja vaatimatonta oppineisuutta. Hauska oli myös havaita, miten hänen teoksiinsa, ainakin T/tekijän oman selostuksen mukaan, on välittynyt paljon puolison kuvataiteilijuutta. Hauska oli myös lukea Kerouac-vuoroveto, mitä Jack edellä, sitä Kari perässä sopivasti tahtaen.

Aronpuron kokoelma palvelee pyyteettömällä tavalla runon tosiystäviä sekä kaikkinaisten tutkijaverkoston tutkijoita, sillä googlen onget, katiskat, rysät, verkot, harppuunat ovat tehottomia tässä pyynnissä. Aronpuro *par lui-même* heittää vieheensä todellisen kirjastonhoitajan eetoksella Kari Aronpuro -nimisen runoilijan syntyihin syviin sekä tuulastelee teoksien taustoja ja syntyhistoriaa ennen ja jälkeen minkä hyvänsä syntymää.

Runoilija linkittää – hänen toisen kumminsa sukunimikin on Linkki – elämänsä ja teoksensa vertikaalisesti ja horisontaalisesti runouden ja kirjallisuuden kaikkinaisiin tasankoihin ja juurimukuloihin sekä aikalaistodellisuuteen. Hän ei tee itsestään *numeroo*, vaan kertoo luontevasti, mistä kirjallisuuden kentästä ja laajemmasta kulttuurikontekstista Aronpuron runous on syntynyt ja miten se on kehittynyt. Avaaminen on osittain *anecdotal*, siis kalajuttuja, osittain erilaisten teemojen pitkäsiimaa. Repiköön lukija niistä, ja kun repii, syntyy täydentävää, ymmärtävää, taustoittavaa hiljaista kirjastonhoitajan asiakaspalvelua eli tässä ta-pauksessa esiluentaa.

Jotakin samaa kuin hän itse tuntuu kokeneen palkitsevaksi – myös omalta osaltaan – yhteistyössä häneltä tilattujen teosten valmistelussa tai organisoimis-saan satu- tai nukketeatteritapahtumissa.

Kuka puhuu? Qui parle?

Tolle lege.

SUNDAYINSTALLATION

Aika manifesti. Jyrki Siukosen juhlakirja, Tampere 2009

Kymmenen
Kari Aronpuron
kirjoitusta vuosilta
2001–2012. Kattava ja
monipuolinen johdatus
runoilijan poetiikkaan,
teosten valmistumis-
prosesseihin ja
ulkoisiin
sekä sisäisiin
yhteyksiin.

9 789522 155177 >

”Hän ei tee itsestään *numeroo*,
vaan kertoo luontevasti,
mistä kirjallisuuden
kentästä ja laajemmasta
kulttuurikontéksusta
Aronpuron runous
on syntynyt ja
miten se on
kehittynyt.”
Leena Kirstinä

”Hän kuuluu niin
aikamme avantgarden
klassikoihin kuin
uuden runon hie-
noimpiin tekijöihin.”
Vesa Haapala